

Zmiany legislacyjne w zakresie prawa celnego. Informatyzacja obszaru odprawowego i granicznego.

Departament Ceł

Gdynia, czerwiec 2023 r.

Prace legislacyjne i analityczne

Legislacja w obszarze prawa celnego:

1. Możliwość odstąpienia (zbycia) importowanych pojazdów silnikowych zwolnionych z należności celnych przywozowych członkom personelu placówek dyplomatycznych i organizacji międzynarodowych.
2. Konsolidacja WIT i WIP.
3. Czynności audytowe.

Trwają również prace w zakresie:

1. Ewaluacji ustawy Prawo celne.
2. Analizy nowych przepisów pakietu UKC (reforma UKC).
3. Koncepcji przekazania wystawiania niepreferencyjnych świadectw pochodzenia.

Możliwość odstąpienia (zbycia) importowanych pojazdów silnikowych zwolnionych z należności celnych przywozowych członkom personelu placówek dyplomatycznych i organizacji międzynarodowych.

Art. 41 ustawy Prawo celne.

Proponowana zmiana:

w art. 41 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Na zasadzie wzajemności, zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do pojazdu silnikowego w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.) stosuje się także, jeżeli niezachowanie terminu określonego w ust. 1 było uzasadnione okolicznościami związanymi z ważnym interesem służby, dotyczącymi przesiedlenia osoby odstępującej pojazd silnikowy, w celu podjęcia pracy w innym państwie, a osoba ta przebywała na terytorium kraju nie krócej niż 2 lata.”

Konsolidacja WIT i WIP

Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 1059, w tym art. 69 i 70 ustawy Prawo celne.

Od 1 lipca 2023 roku organem uprawnionym do wydawania wiążących informacji taryfowych WIT oraz wiążących informacji o pochodzeniu WIP będzie **Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej**.

Dyrektor KIS stanie się także **organem II instancji** w sprawach WIT i WIP oraz **przejmie postępowania przed sądami administracyjnymi** w tym zakresie.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej **otrzyma status organu celnego**.

Dotychczas decyzje WIT i WIP w I instancji wydawane były przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie, natomiast organem odwoławczym był Szef KAS.

W związku ze zmianą organu, dotychczasowe rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wyznaczenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie do prowadzenia niektórych spraw celnych utraci swoją moc obowiązującą. W to miejsce wydane zostanie nowe rozporządzenie, którego projekt z 10 maja 2023 r. (nr 731 w wykazie prac legislacyjnych MF) został skierowany do uzgodnień międzyresortowych.

Czynności audytowe

Art. 100, 102 i 103 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

- Rozszerzenie i doprecyzowanie katalogu czynności audytowych.
- Nałożenie na naczelnika urzędu celno-skarbowego obowiązku wykonywania czynności audytowych - o ile zrealizowana zostanie, wprowadzona w ustawie delegacja ustawowa do wydania w tym zakresie rozporządzenia Ministra Finansów (delegacja fakultatywna w art. 99 ust. 5 pkt 2) - art. 100 ust. 2.
- Jednoznaczne określenie organu odpowiedzialnego za przeprowadzenie monitorowania – organ, który wydał decyzję.

Niepreferencyjne świadectwa pochodzenia

Art.10 ustawy Prawo celne.

- **obecnie** → dwa organy wystawiające: organy celne i Krajowa Izba Gospodarcza (KIG)
- **po zmianie** → KIG oraz inne izby gospodarcze, jeżeli zostaną do tego ustawowo upoważnione

- **obecnie** → świadectwa wystawiane w formie papierowej
- **po zmianie** → KIG prowadzi prace nad elektroniczną procesurą

- **obecnie** → tylko w Polsce organy celne uczestniczą w procesie wystawiania świadectw, w pozostałych państwach członkowskich UE i OECD - nie
- **po zmianie** → we wszystkich państwach członkowskich UE i OECD świadectwa będą wystawiane bez udziału organów celnych

Niepreferencyjne świadectwa pochodzenia

Art.10 ustawy Prawo celne.

Propozycja wprowadzenia przepisu przejściowego w brzmieniu:

- „1. Podmioty, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pobrały niepreferencyjne świadectwa pochodzenia i nie dokonały ich rozliczenia z organem celnym, mogą korzystać z uproszczonego trybu dokumentowania niepreferencyjnego pochodzenia do końca okresu rozliczeniowego określonego w pozwoleniu, nie później jednak niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Wnioski o udzielenie pozwolenia na stosowanie uproszczonego trybu dokumentowania niepreferencyjnego pochodzenia towarów nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawia się bez rozpatrzenia.”

Proponowane vacatio legis → po sześciu miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy.

(projekt nie został jeszcze wpisany do wykazu prac RM)

Ewaluacja ustawy Prawo celne

- Przegląd wewnątrzresortowych propozycji zmian do ustawy.
- Analiza postulatów zgłaszanych przez inne podmioty, w szczególności stowarzyszenia i organizacje branżowe.

Reforma UKC

Elementy reformy (pakiet):

1. Nowy Unijny Kodeks celny.
2. Powstanie unijnej Agencji ds. Celnych.
3. Zmiany w rozporządzeniu dotyczącym zwolnień celnych i taryfy celnej.
4. Zmiany w dyrektywie VAT.

Rekomendacje „Grupy Mędrców” (Wise Persons Group) a reforma UKC

Pakiet reform w zakresie procesów, obowiązków, odpowiedzialności i zarządzania unią celną.

Nowe podejście do danych.

Kompleksowe ramy współpracy.

Utworzenie Europejskiej Agencji Celnej.

Reforma i rozszerzenie systemu upoważnionych przedsiębiorców.

Nowe ramy odpowiedzialności i zaufania.

Likwidacja progu 150 euro dla zwolnień od cła w handlu elektronicznym.

Pakiet środków na rzecz ekologicznego unijnego cła.

Zapewnienie adekwatnych zasobów i wyposażenia oraz podnoszenie kwalifikacji administracji celnych.

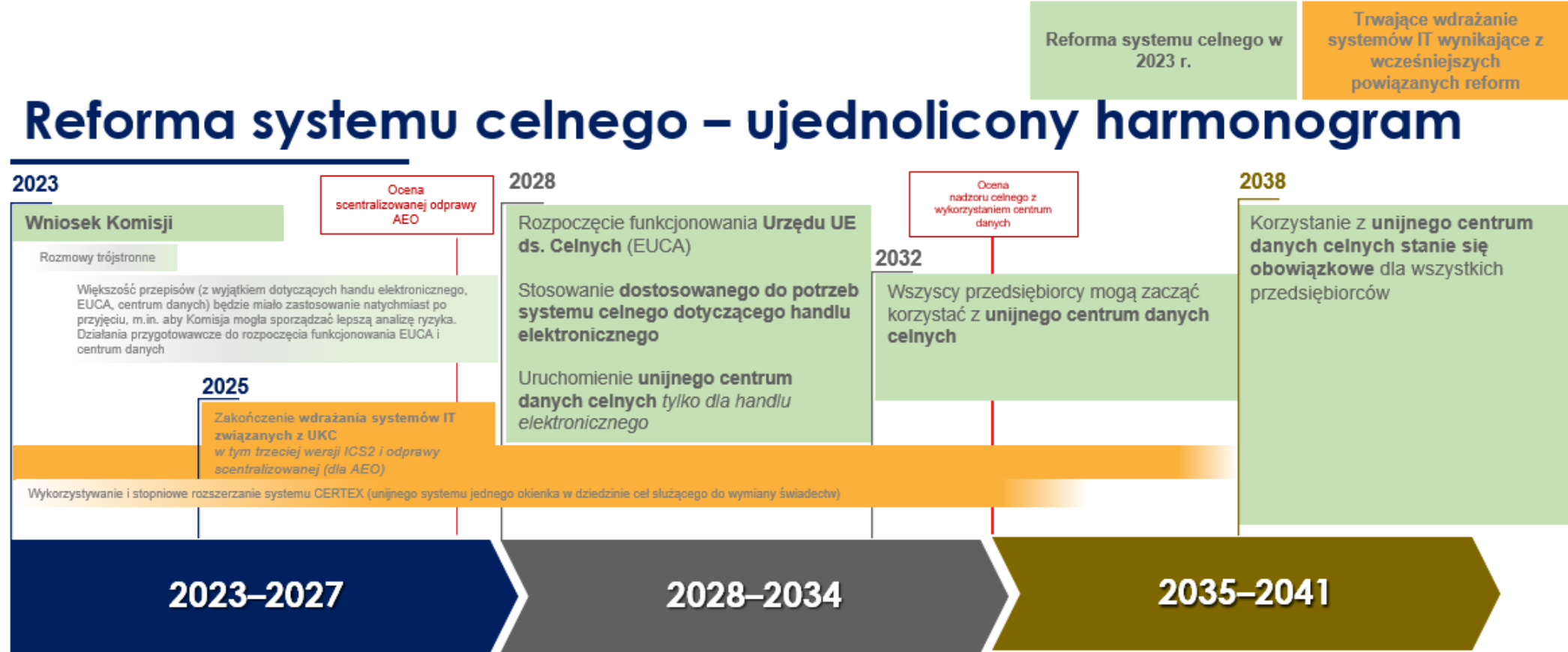
Coroczne szacowanie luki w dochodach z ceł.

Reforma UKC – w jakim kierunku?

<p>Uproszczenie Nowe podejście do danych Nowe unijne ramy zarządzania ryzykiem Unijny organ celny</p>			
<p>Jeden system / jedno okienko</p> <p>dane tylko do jednego interfejsu UE</p> <p>punkt kompleksowej obsługi celnej dla operacji w UE-27</p> <p>najpierw dla szczególnie rzetelnych firm (tzw. Trust & Check)</p> <p>pozostali po 2035 r.</p>	<p>Agencja ds. Celnych</p> <p>rozwój i obsługa unijnego centrum danych celnych</p> <p>zarządzanie ryzykiem na poziomie UE</p> <p>zalecenie kontrolne dla krajowych organów celnych</p> <p>koordynacja działań celnych w UE</p> <p>współpraca z innymi agendami (EUROPOL, FRONTEX, itp.)</p>	<p>Unijny Hub Danych i centralna analiza ryzyka</p> <p>unijne centrum danych celnych</p> <p>wspólna ogólna analiza ryzyka oparta na centralnej zdolności analizy</p> <p>zharmonizowane wdrażanie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka</p>	<p>E-commerce</p> <p>odpowiedzialność platform (importerzy)</p> <p>uproszczenie obliczania ceł (stawki ad valorem)</p> <p>5% (np. zabawki, gry, agd)</p> <p>8% (np. wyroby z jedwabiu, dywany, szkło)</p> <p>12% (np. sztucce, maszyny elektryczne)</p> <p>17% (np. obuwie)</p>

Reforma UKC – harmonogram wdrożenia

Reforma systemu celnego – ujednolicony harmonogram

Źródło: Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Reforma Celna: wprowadzenie unii celnej na kolejny poziom” ([EUR-Lex - 52023DC0257 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/doc/2023/10/10/obj/1)).

Wdrożenie systemów celnych

Systemy wdrożone z początkiem 2023:

- AIS/IMPORT (rozszerzony zakres danych) – wdrożenie 01.01.2023.
- AIS/VAT – wdrożenie 01.01.2023.
Nowy system, zastąpił dotychczasowe funkcjonalności systemu AIS/IMPORT z zakresu rozliczeń VAT.

Wdrożenie systemów celnych

AES/ECS2 PLUS – planowane wdrożenie **prawdopodobnie listopad 2023**.

Przewiduje się okres przejściowy równoległego funkcjonowania dotychczasowego AES/ECS2 oraz AES/ECS2 PLUS.

Procedura w miejscu będzie mogła być stosowana w AES/ECS2 w operacjach krajowych i zagranicznych do czasu oficjalnego zakończenia okresu przejściowego UE, w operacjach krajowych do czasu wygaszenia dotychczasowego systemu wywozowego.

Wdrożenie systemów celnych

NCTS2 PLUS – planowane wdrożenie **prawdopodobnie listopad 2023**.

Przewiduje się okres przejściowy równoległego funkcjonowania dotychczasowego NCTS2 oraz NCTS2 PLUS.

Wdrożenie systemów celnych

SATOS/ICS2 faza 2 – planowane **wdrożenie 01.07.2023**, z uwzględnieniem przyznaných podmiotom okienek wdrożeniowych.

Dotyczy tylko transportu lotniczego.

Wdrożenie systemów celnych

AIS/IMPORT PLUS – planowane wdrożenie **grudzień 2023.** / ew. 1q2024

Przewiduje się okres przejściowy tylko dla procedury standardowej.

Wdrożenie systemów celnych

W przypadku systemów AIS/IMPORT PLUS, AES/ECS2 PLUS i NCTS2 PLUS podane zostały aktualnie planowane daty.

Określenie docelowej daty uzależnione jest od kilku czynników:

- kolejne zmiany specyfikacji generowane przez zmiany przekazywane przez KE,
- potwierdzona testami gotowość usług współpracujących takich jak np. ZISAR,
- gotowość innych krajów UE i wydłużanie unijnych okresów przejściowych.

Bardziej precyzyjne daty wdrożenia oraz szczegółowe zasady okresu przejściowego zostaną podane w trakcie planowanych na sierpień/wrzesień webinarów, które zorganizuje DC.

Plany rozwojowe powiązane z platformą PPCS

1. Wykorzystanie platformy PPCS w dużych lotniskach cargo oraz hubach kolejowych.
2. W portach morskich:
 - w **AES/ECS2** planujemy rozszerzyć o obsługę WDS w operacjach krajowych + obsługa wyprowadzenia po konsolidacji w porcie, gdy na etapie przedstawienia nie był jeszcze znany numer kontenera – warunek: zgoda biznesu na przesyłanie komunikatu w AES wniosku o zatwierdzenie dokonanej konsolidacji (coś podobnego do „urzędu złożenia” z 5 fazy NCTS) - nieznanym termin realizacji z uwagi na brak środków w obecnej umowie z Wykonawcą.
 - w **AIS/IMPORT** rozszerzymy komunikację o webservice analogicznie jak w NCTS i AES (realizacja w ciągu 3 miesięcy?) + obsługa przesyłek nie kontenerowych;
 - w **NCTS** poszerzenie obsługi procesu o IE025, a więc automatyzacja w urzędzie przeznaczenia + obsługa przesyłek nie kontenerowych - nieznanym termin realizacji z uwagi na brak środków w obecnej umowie z Wykonawcą.
3. Zawarcie porozumienia pomiędzy MI a MF o współpracy przy realizacji platformy PPCS.

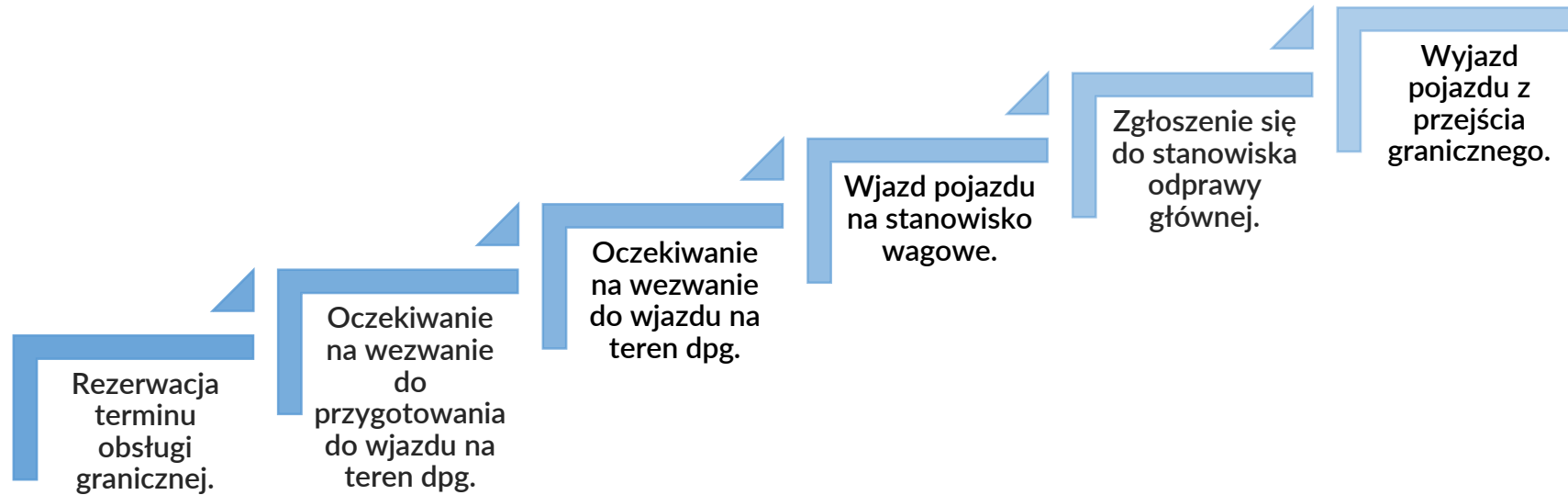
Awizacja odprawy wywozowej w przejściu granicznym

Założenia ogólne:

- Awizacja obligatoryjna / płatna, jeśli tak, to od kiedy?
- Kanały tworzenia rezerwacji: PUESC, aplikacja mobilna.
- 2 tryby awizacji: z wykorzystaniem parkingu buforowego (przed przejściem granicznym) / bez parkingu buforowego.
- 3 rodzaje rezerwacji: standardowa / priorytetowa / bieżąca / szczególne przypadki odstępstw.

Awizacja odprawy wywozowej w przejściu granicznym

Główne etapy procesu rezerwacji i obsługi granicznej

Awizacja odprawy wywozowej w przejściu granicznym

Etapy wdrożenia:

1. Wdrożenie wersji pilotażowej w trzech przejściach granicznych (Korczowa, Hrebenne, Dorohusk). **03-05.2025.**

Ocena pilotażu, rekomendacje ewentualnych zmian i decyzja o wdrożeniu krajowym wersji docelowej systemu.

2. Wdrożenie wersji finalnej systemu – obejmujące wszystkie drogowe przejścia graniczne obsługujące ruch towarowy. **07.2025.**

Dziękuję za uwagę

